

EPKK INFOLEHT

Põllumajanduse ja toidu-uudised Euroopast

KEERULINE AASTA LÕPEB OOTUSEGA UUELE JA PAREMALE

Uuel aastal on ootamas uued keerulised ülesanded

Lõppev aasta oli Euroopa põllumajandussektori jaoks erakordselt väljakutseterohke. Pikalt kestnud põllumeeste meeleavaldused, keeruline strateegiline dialoog, mille tulemustega keegi päris rahul ei ole, pingelised arutelud bürokraatiat suurendavate Looduse Taastamise määruse ja raadamismääruse üle ja ELi- Mercosuri lepingu sõlmimine, taustal endiselt Venemaa agressioonsõda Ukrainas ning looduskatastroofid Kesk- ja Lõuna-Euroopas. Lisaks heitlik ilm - siin on, mida meenutada. Uuel aastal pakub ootusärevust Komisjoni visioonidokument põllumajanduse tuleviku kohta, loomade transpordi määruse ja uute genoomitehnike alase seadusloome edenemine, ÜPP keskpikk eelarve ja poliitika sisu tulevikus. Kõrged ootused valitsevad uue põllumajandusvoliniku Christophe Hanseni tegemiste osas lootuses, et põllumeestele jäetud esialgne hea mulje end ka õigustab. Pisut lootust lisab ka asjaolu, et põllumajandus on olulise teemana Brüsselis taas päevakorda tõusnud ning komisjoni kõrgemad ametnikud rõhutavad sektori arvamusega arvestamise vajadust. Kuidas see päriselu suunama hakkab, seda näitab juba lähiaeg, kui algavad arutelud tulevase põllumajanduspoliitika sisu üle.

SELLES NUMBRIS:

- Uus volinik - 2
- Loomade heaolu - 3
- Poola eesistumine - 4
- Põllumajandusturg - 5
- Raadamismäärus - 6
- Uued genoomitehnikad - 7
- Kaubandus - 8
- Mercosur - 9
- Promotsioon - 10
- EIP laen - 11

Foto: Euroopa Parlament

UUS PÕLLUMAJANDUSVOLINIK LUBAB SEKTORI HUVIDE EEST SEISTA

Põllumajanduse visioonidokument ilmub 19. veebruaril

Põllumajandusvolinik Christophe Hansen kõneles kohtumisel Copa-Cogeca presiidiumis, et tänu Euroopa Parlamendi liikme kogemusele (2018–2023 ja taas 2024) on ta kursis põllumajandussektori keerukuse ja mitmekesiste väljakutsetega. Olles pärit farmist Luksemburgi põhjaosas, on tal on väga isiklik side põllumajandussektoriga. Hansen väljendas pühendumust tagada Euroopa põllumajandusele elujõuline tulevik. Tema veendumuse kohaselt peaks seadusandlus teenima mitte ainult keskkonda ja kliimat, vaid olema kasulik ja tõhus põllumajandussektorile.

PÕLLUMAJANDUSSEKTORI VISIOON VALMIB KOOSTÖÖS HUVIPOOLTEGA

Euroopa Komisjoni president Ursula Von der Leyen on andnud 100 päeva, et välja töötada põllumajanduse tuleviku visioon. Eesmärk on luua visioon, mis oleks kasulik kõigile osapooltele, lähtudes nende antud sisenditest, et pakkuda praktilisi lahendusi. On kahetsusväärne, et põllumajandussektoril tuleb iga seitsme aasta tagant läbi teha suuri muutusi, kuna selline olukord ei loo sektori jaoks investeerimist soodustavat pikaajalist stabiilsust. Seetõttu muudame ainult seda, mis ei tööta ning säilitame selle, mis on edukas. Visioonidokument avaldatakse 19. veebruaril 2025.

TOIDUJULGEOLEKU JA KONKURENTSIVÕIME TAGAMINE

Tootmise ja keskkonnakaitse vahel tuleb leida koostöö, et tagada stabiilsus ja investeringute ligitõmbamine ning noorte tulek sektorisse. Näiteks loomakasvatatajaid ei ole vaja kunstlikult tegevust lõpetama sundida, vaid rakendada tehnoloogilist innovatsiooni. Konkurentsivõime ja toidujulgeolek on väga olulised, peame säilitama tugeva ja tootliku põllumajanduse. Ühistutel on sealjuures oluline roll.

ÜPP TULEVIK JA EELARVE

Tuleviku ÜPP peab olema rohkem sihipärane, parem tasakaal regulatsioonide, stiimulite ja investeringute vahel. Vajame kõiki farmereid, mitte ainult suuri või väikeseid. Volinik ei saa garanteerida suuremat ÜPP eelarvet, kuid peab võiduks, kui see jääb praegusele tasemele. Ka ei poolda ta ÜPP ja ühtekuuluvuspoliitika rahastamist ühest ümbrikust, põllumajandus vajab eraldi eelarvet. Volinik lubas seista kahesambalise ÜPP eest.

BÜROKRAATIA VÄHENDAMINE JA LIHTSUSTAMINE

Heidete kauplemissüsteemi (AgETS) ei tasu rakendada põllumajandussektoris, see vaid suurendaks bürokraatiat ning on kallis. Andmekasutus tuleb kaasajastada, samuti edeneda lihtsustamises – leida seadusandluse kattuvused põhimõttel „üks eesmärk/lahendus korraga“, kasutada digitaalseid võimalusi.

KLIIMAMUUTUSED JA KAHJUDE KORVAMINE

Ekstreemsed ilmastikutingimused on murekoht, vajame paremat valmisolekut. Põllumajandusreserv on liiga väike kahjude kompenseerimiseks. Vajame kaitsevõrgustikku ka kaubandusprobleemidega toimetulekuks.

PÕLLUMAJANDUSSEKTORI KUVAND JA PÕLLUMEESTE VAIMNE TERVIS

Põllumajandussektori kuvand ei ole parimas seisus, seetõttu peame töötama selle nimel, et inimesed mõistaksid, et farmerid ei tooda vaid toitu, vaid pakuvad palju enam, näiteks kaitset kliimamuutuste vastu. Põllumeeste mõnitamise trendist tuleb lahti saada. Põllumajandus on füüsiliselt ja vaimselt väga nõudlik töö ning see võib olla väga üksildane. Üks suuri stressitekitajaid on liigne bürokratlik koormus, mis takistab tootjate keskendumist igapäevatöödele. Statistika kohaselt on enesetapumäär põllumajandussektoris mõnes liikmesriigis 20% kõrgem kui rahvuslik keskmine. Hansen kavatseb suunata tähelepanu sellele, et põllumajandussektor saab vajalikke toetusi ja kohandusi, et olla jätkusuutlik ja konkurentsivõimeline, tagades samal ajal, et töötingimused oleksid turvalised ja tootjad saaksid oma vaimse tervise kaitsmiseks vajalikku tuge.

LIIKMESRIIKIDE KÜLASTAMINE

Volinik lubas juba esimesel ametiaastal külastada kõiki liikmesriike ning mitte ainult parlamente, vaid ka organisatsioone ja farme. „Saan lubada, et võitlen põllumajandussektori eest, kuid teie peate kaasa võitlema,“ sõnas Hansen.

UUS LOOMADE HEAOLU VOLINIK PÜHENDUB SEADUSANDLUSE AJAKOHASTAMISELE

Volinik lubab kuulata põllumehi ja tugineda teadusandmetele

Uue Euroopa Komisjoni koosseisu kuulub esmakordselt terve ja loomade heaolu voliniku ametikoht. Peale pingelist kuulamist Europarlamendis ja mitmepäevast kaalumist, nimetati ametisse ungarlane Olivér Várhelyi. Kuigi Várhelyi kiitis kuulamisel Euroopa Ravimiameti (EMA) tegutsemist Covidi kriisi ajal, tekitas parlamendiliikmetes vastuseisu asjaolu, et Ungari oli Covid-19 pandeemia ajal ainus ELi riik, kes ostis Venemaalt ja Hiinast heakskiitmata vaktsiine. Samuti peeti ebasobivaks Várhelyi seisukohta naiste abordiõiguse kohta – tema hinnangul ei kuulu see küsimus ELi pädevusse. Várhelyi kinnitati ametisse kompromissiga, kus tema vastutada jäävad peamiselt loomade heaolu teemad, tundlikud inimtervise valdkonnad lähevad aga Tervisekaitse Peadirektoraadi (DG SANTE) pädevusse.

EUROOPA VAJAB KAASAEGSEID LOOMADE HEAOLU STANDARDEID

Euroopa kodanikud ootavad kõrgeid loomade heaolustandardeid. Vaja on tasakaalustatud lähenemisviisi, mis vastab kodanike ootustele ning austab loomade heaolu, säilitades samal ajal meie põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime. Voliniku eesmärk on tagada, et kõiki neid kolme mõõdet käsitletak õigesti. Kui kõrged loomade heaolu standardid on nutikalt kavandatud, ei tajuta neid lisakulu ega -koormana. Need võivad tuua tõelist kasu nii loomade kui ka põllumeeste tervisele, tulemuseks on antimikroobse resistentsuse vähenemine, parem liha kvaliteet ja suurem järjepidevus kogu siseturul. Need on olulised ka loomakasvatusektori toimimise ja selle hea maine jaoks.

ÕIGUSAKTIDE KAASAJASTAMINE

Mõned reeglid on üle 25 aasta vanad. Maailm ei ole viimase veerandsajandi jooksul paigal seisnud ja meie reeglid peavad kajastama teaduse ja tehnoloogia arengut. Muudetud on ka erinevaid reegleid riiklikul tasandil kogu Euroopas, mis ületavad ELi miinimumnõudeid. See on siseturul tekitanud moonutusi, kuid me peame edasi liikuma kooskõlastatult. Eelmisel aastal võttis komisjon vastu kaks ettepanekut koerte ja kasside heaolu ning loomade vedamise kohta, mis pärast vastuvõtmist toovad kaasa suuri edusamme. Need ettepanekud ühtlustavad eeskirju kogu ELis ja sisaldavad nõudeid elusloomade impordi kohta ning ELi eeskirjade või samaväärsete standardite järgimise kohta, võttes arvesse

Foto: Euroopa Parlament

reguleeritavate sektorite eripära. See aitab tagada meie heaolustandardite järgimise, vältida ebaausat konkurentsi ja hoida kõrget kvaliteeti.

„PUURIAJASTU LÕPP“ ON OSA KAVANDATAVATEST UUENDUSTEST

Komisjon ajakohastab ELi eeskirju loomade heaolu kohta kooskõlas uusimate teadusuuringutega, võttes arvesse kestlikke, eetilisi, teaduslikke ja majanduslikke kaalutlusi ning ELi mitmepoolseid kohustusi. Alates 2020. aastast on Euroopa Toiduohutusamet koostanud mitmeid arvamusi loomade heaolu kohta. Need annavad meile uusimad teaduslikud tõendid. Selle ettevõtmise osana jätkame ka Euroopa kodanikualgatust "Puuriajastu lõpp". Volinik soovib kõigi osapooltega koostada, et vaadata, kuidas saaksime puuride kasutamise lõpetada. On selge, mida tuleb teha, kuid me peame seda tegema koos nendega, kes peavad seda rakendama, seega koos põllumeestega. Komisjoni üldine lähenemisviis on tasakaalustatud ja järkjärguline ning hõlmab kaasnevaid meetmeid, et toetada sidusrühmi selle ülemineku tegemisel. Vajalikud on üleminekuperioodid. Need peaksid olema sektori- ja liigispetsiifilised ning piisavalt pikad, et sektor saaks kohaneda ja võimalikku koormust leevendada.

TULEKUL PÕHJALIK ARUTELU PÖLLUMEESTE JA TEISTE HUVIPOOLTEGA

Volinik Várhelyi kavatseb alustada järgmisel aastal laiaulatuslikku ja konstruktiivset arutelu kõigi asjaosalistega alates põllumajandustootjatest kuni kodanikuühiskonna organisatsioonideni. Peame pidama arutelu kõigiga, kes on laua taga, sealhulgas põllumajandustootjatega, et leida tulevikukindlad lahendused, mis põhinevad kindlatel tõenditel ja väldivad „üks-lahendus-sobib- kõigile“ lähenemisviisi. See on võimalus vastata ELi kodanike ootustele ja luua kõigi jaoks parem süsteem. Dialoogile järgneb täielik arutelu uute eeskirjade üle ELi tasandil. Uute eeskirjade väljatöötamisel võtab komisjon neid seisukohti täielikult arvesse, kajastades loomakasvatuse eri sektorite eripärasid, sealhulgas riiklikul või piirkondlikul tasandil juba saavutatud edusamme. Komisjoni eesmärk on tegeleda esimeste sektoritega juba enne 2026. aastat, mil esitatakse seadusandlike ettepanekud, mis põhinevad järgmise aasta laiaulatuslikel konsultatsioonidel. Volinik ootab seda arutelu põnevusega.

Foto: Pixabay

POOLA EESISTUMISE SIHIKS ON JULGEOLEK

Kõik ELi meetmed peaksid arvestama haavatavaid põllumajandussektoreid

2025. aasta esimesel poolel on Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik Poola. Euroopa jaoks on praegu katsumuste ja otsuste aeg. Vastutus tulevaste põlvkondade eest nõuab ELi ühtsust ja valmisolekut teha koostööd partneritega, kes jagavad meie väärtusi, eelkõige pürgivate liikmetega. Lisaks kohustab see meid kaitsma väärtusi, millel ühendus põhineb, nagu demokraatia, vabadus ja õigusriik. Seetõttu toetab eesistujariik Poola tegevusi, mis tugevdavad Euroopa julgeolekut selle kõigis mõõtmetes: välis-, sise-, teabe-, majandus-, energia-, toidu- ja tervishoiuvaldkonnas.

KONKURENTSIVÕIMELINE JA VASTUPIDAV PÖLLUMAJANDUS

Ohutu, kvaliteetne ja kättesaadav toit on Euroopa avalik hüve. Seetõttu peab Euroopa tagama põllumajandustootjate positsiooni tugevdamise väärtusahelates, sealhulgas selle, et nende sissetulek oleks stabiilne. Vajame konkurentsivõimelist ja vastupidavat Euroopa põllumajandust, mis tagab eurooplastele toiduga kindlustatuse. Kõik ELi meetmed peaksid võtma arvesse haavatavaid põllumajandussektoreid ja tagama, et ELi-välised tootjad järgiksid ELi toidukvaliteedi, ohutuse ja kestlikkuse standardeid. Seetõttu püüab eesistujariik Poola kujundada tugevat ühist põllumajanduspoliitikat, mis toetab põllumajandustootjaid ja maapiirkondade arengut. Poliitika peaks julgustama, mitte sundima tootjaid võtma meetmeid keskkonna kaitsmiseks ja näitama kliimamuutuste tagajärgede (nt üleujutused ja põud) vastu võitlemise ja ennetamise eeliseid. Töötame nende väljakutsetega, mida ELi tulevane laienemine, sealhulgas Ukrainaga, sektorile kaasa toob

TOIT ON ÜKS SEITSMEST JULGEOLEKU-PRIORITEEDIST

Lisaks toiduga kindlustatusele keskendub eesistujariik põllumajanduses konkurentsivõime tugevdamisele, kriisitaluvuse suurendamisele, talude sissetulekute stabiliseerimisele ja põllumajandustootjate positsiooni tugevdamisele tarneahelas. Nõukogus alustatakse tulevase eesistujariigi peamiste

teemade käsitlemist põllumajanduse ja toiduainete viisioonist ning ühisest põllumajanduspoliitikast pärast 2027. aastat. Eesistujariik kavatab neid käsitleda kahe nõukogu arutelu, arvamuste vahetuse ja poliitilise aruteluga. Toimub ka arvamuste vahetus ÜPP rohelise arhitektuuri lihtsustamise ja maaelu arengu teemal. Liikmesriikide alalised esindused Brüsselis käsitlevad põllumajandustootjate positsiooni tugevdamist toidu tarneahelas. Ministrid korraldavad kolm arutelu turuolukorra ja kolm kaubandusega seotud põllumajandusküsimuste üle. Põllumajanduses käsitlevad põhiteemad hõlmavad ettepanekut piiriüleste ebaausate kaubandustavade (UTP) vastu võitlemise kohta, mis avaldati käesoleva aasta detsembris ja ühise turukorralduse (CMO) sihipärasest läbivaatamist. Taimetervise osas tuleb käsitleda (käimasolevat) uute genoomitehnika määrust, mis peatati Ungari eesistumise ajal, ja taimede paljundusmaterjali käsitlevat määrust. Eesistujariik Poola tegeleb ka õigusaktidega, mis käsitlevad loomade kaitset transpordi ajal, mis esitati algselt täpselt aasta tagasi.

Poliitika peaks julgustama, mitte sundima tootjaid rakendama meetmeid keskkonna kaitsmiseks

TULEKUL RIDA KONVERENTSE JA KOHTUMISI

Eesistujariik kavandab ka mitmeid mitteametlikke kohtumisi, sealhulgas ELi seemnete sertifitseerimis- ja turustamisbüroode esindajatele 7.-9. mail Krakowis, taimede ja taimetervise küsimuste töörühm - taimetervise peamõelnike 12.-14. mail Varssavis, liikmesriikide peaveterinaarimetrike töörühma mitteametlik koosolek Gdanskis 9.-12. juunil, Põllumajandusuringute alalise komitee (SCAR) täiskogu koosolek Varssavis 10. juunil, ÜPP strateegiakavade peadirektorite mitteametlik kohtumine Krakowis 25. juunil. Toimuvad ka konverentsid toiduga kindlustatuse ühise põllumajanduspoliitika teemal (Varssavi, 5. märts), putukavalgu kasutamine loomasöödas ja arutelu praeguse seadusandliku olukorra ja mõju üle süsinikdioksiidi heitkogustele (Varssavi, 24. aprill), ELi makseagentuuride 57. konverents (Varssavi, 5.-7. mai), Euroopa maaelu uuendamise ja arendamise kongressi (Poznan, 8.-10. mai) ning BIOEASTi innovatsioonimõõde teadus- ja teadusuuringute direktorite kohtumine Varssavis 11.-12. juunil.

PROGNOOS NÄITAB EL-I PÕLLUMAJANDUSMAA KASUTUSE MUUTUMIST

Komisjon avaldas põllumajandussektori arengu-
prognoosi 2035. aastani

Euroopa Komisjon avaldas prognoosi põllumajandussektori arengu kohta kuni 2035. aastani. Raport ennustab, et EL jätkab toidutoodete netoeksportijana ja aitab kaasa globaalse toiduga kindlustatuse tagamisele, samal ajal kohanedes kliimamuutuste ja muutuvate tarbijanõudmistega. Majanduse makroökonomiline keskkond peaks jääma stabiilseks, oodatakse ELi sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvu stabiliseerumist ning inflatsiooni langemist 2% tasemele. Uuringud prognoosivad, et liha tarbimine, eriti veiseliha ja sealiha osas, väheneb veidi, samas kui taimse valgu tarbimine kasvab. Piimatoodete tarbimine jääb stabiilseks, kuid muutuvad harjumused ja piimatoodetele leitakse uudseid kasutusvõimalusi.

TERAVILI

Kuni 2035. aastani on oodata EL-i põllumajandusmaa kasutuse muutumist. Teravilja ja rapsi pindala väheneb ning neid asendavad sojaoad, muud õlikultuurid ja kaunviljad, kuna teravilja nõudlus loomasööda ja biokütuse jaoks langeb. Püsilikultuuride pindala suureneb, samas kui püsirohumaad ja kesa pindala jäävad tõenäoliselt stabiilseks. Teraviljade ja õlikultuuride saagikus peaks kergelt suurenema tänu täppisviljeluse, digitaliseerimise ja mulla tervise paranemisele, mis aitavad tasakaalustada kliimamuutuste, põllumajanduslike sisendite kättesaadavuse ja hinna mõju. Maisi ja odra tootmine peaks suurenema, nisu tootmine taastub pärast 2024. aasta langust.

PIIMAKARI VÄHENE, TOOTED MUUTUVAD FUNKTSIONAALSEKS

EL-i piimasektor jõuab pöördepunkti, kus lüpsikarja vähenemist keskpikas perspektiivis ei tasakaalusta enam piimatoodangu kasv. Eeldatakse, et ELi piimatoodang väheneb. Sektor panustab üha enam toidusüsteemide keskkonnasäästlikkusele, luues rohkem lisandväärtust. ELi juustu- ja vadakutoodete tootmine kasvab jätkuvalt ehkki varasemast aeglasemas tempos. Piimatoodete tarbimine EL-is jääb eeldatavasti stabiilseks ja selle koostis muutub. Näiteks võivad elustiili muutused ja kasvavad tervisenõuded suurendada nõudlust rikastatud ja funktsionaalsete piimatoodete järele.

VEISELIHA MUUTUB VÄHEKÄTTESAADAVAKS, LINNULIHA TARBIMINE KASVAB

Eeldatavasti väheneb ELi liha kogutoodang. Prognoositakse, et veiseliha tootmine väheneb kestlikkuse probleemide, madala kasumlikkuse ja rangema regulatiivse raamistiku tõttu. Samuti eeldatakse, et veiseliha tarbimine väheneb kitsa pakkumise ja kõrgete hindade tõttu. Sealiha tarbimine peaks prognooside kohaselt vähenema jätkusuutlikkuse tõttu, samas kui linnuliha tarbimine kasvab tervislikuma maine ja suhteliselt odavama hinna tõttu. Lamba- ja kitseliha tarbimine jääb eeldatavasti stabiilseks tänu püsivatele kultuuritraditsioonidega seotud tarbimisharjumustele.

Foto: Euroopa Komisjon

PUU- JA KÖÖGIVILJA TOOTMINE KEERUKAS, KUID TARBIMINE KASVAB

Puu- ja köögiviljade tootmine kohtab väljakutseid, mis on seotud äärmuslike ilmastikunähtustega, kasvavate energiakulude, pestitsiidide kasutamise piirangute ja kahjurite levikuga. Sellest hoolimata eeldatakse, et värskete toodete tarbimine ELis kasvab, kuna tarbijate teadlikkus tervisliku toitumise eelistest kasvab. Õunatoodang võib jääda stabiilseks, samas kui virsiku ja nektariini tootmine peaks vähenema. Tõenäoliselt väheneb ELi veiniproduktide ja -eksport, mille põhjuseks on nooremate põlvkondade alkoholitarbimise vähenemine ja joomisharjumuste muutumine.

VALGUKULTUURIDE SAAGIKUS VAJAB PARANDAMIST

Modelleerimise käigus hinnati, kuidas saagikuse ja sööda tõhususe parandamine ELis võib leevendada saagiõki mõju ülemaailmsel söödaturul. Modelleeriti hüpoteetiline äärmuslik ilmastikunähtus, mis mõjutab söödatarnijaid 2035. aastal ülemaailmselt ning selle mõju ELi sööda tarneahelatele ja ELi lihasektorile, kuna EL on valgusööda netoimportija. Simulatsioon näitas, et ELi liha tootmist ja -tarbimist mõjutatakse vaid vähesel määral. Siiski, ELi söödatõhususe ja valgukultuuride saagikuse parandamine võiks vähesel määral leevendada negatiivset mõju ELi lihasektorile.

Loe lähemalt [SIIT](#).

EL-i piimasektor jõuab pöördepunkti, kus lüpsikarja vähenemist keskpikas perspektiivis piimatoodangu kasv enam ei tasakaalusta

ELI RAADAMISMÄÄRUSE JÕUSTUMINE LÜKKUB AASTA VÕRRA EDASI

Lisaaeg on mõeldud hoolsuskohustuse täitmiseks

Euroopa Parlament ja ELi nõukogu kinnitasid detsembri lõpus ELi raadamisvabade toodete määruse (EUDR) kohaldamise edasilükkamises ühe aasta võrra. Liikmesriigid lükkasid varem tagasi Europarlamendi üleskutse lisada täiendav riskivaba kategooria, mis vabastaks mõned päritoluriigid kontrollist. Kokkuleppe kohaselt peavad suured operaatorid täitma EUDRi nõudeid alates 30. detsembrist 2025, mikro- ja väikeettevõtted aga alates 30. juunist 2026. Edasilükkamine võimaldab kolmandatel riikidel, liikmesriikidel, ettevõtjatel ja kauplejatel olla täielikult valmis oma hoolsuskohustuste täitmiseks, et tagada, et teatud ELis müüdvad või EList eksporditavad kaubad ja tooted on raadamisvabad. See hõlmab veiseliha, puitu, kakaod, soja, palmiõli, kohvi, kummi ja nendest valmistatud tooteid.

KOMISJON SOOVIB VÄHENDADA HALDUSKOORMUST

Komisjoni sõnul ollakse jätkuvalt pühendunud ettevõtete halduskoormuse vähendamisele, vähendades haldusnõudeid ja kaotades tarbetu bürookraatliku koormuse. Antakse täiendavaid selgitusi ja jätkatakse lihtsustamist, ühtlustatakse aruandlust ja dokumentatsiooni, et hoida neid miinimumtasemel. Samuti avaldadas komisjon EUDRiga seotud juhiste ja korduma kippuvate küsimuste ajakohastatud versiooni. Selle prioriteediks on infosüsteemi kasutuselevõtt, samas kui riskide võrdlusuuringuks kasutatav kategoriseerimine on operaatorite, kauplejate, tootjariikide ja pädevate asutuste jaoks prognoositavuse tagamisel võtmetähtsusega.

EDASISED SAMMUD

Määruse ametlik vastuvõtmine nõukogus tähistab seadusandliku tavamenetluse viimast etappi. Määrus kirjutati alla ja avaldati EL-i Teatajas 19. detsembril 2024, misjärel see jõustub.

Õigusaktide üldine läbivaatamine on kavandatud hiljemalt 30. juuniks 2028. Selles analüüsib komisjon täiendavaid meetmeid halduskoormuse vähendamiseks, sealhulgas võimalust vähendada nõudeid hangeteks riikidest või piirkondadest, mis on saavutanud positiivseid tulemusi kooskõlas uue seadusega.

VALMINUD ON EUDRI INFO-SÜSTEEM JA KASUTUSJUHEND

Iga operaator, kaupleja või nende esindaja võib kasutada infosüsteemi avalikult kättesaadavat veebiversiooni. Seda veebisaiti saab kasutada selleks, et kinnitada, et ELi metsade raadamise määruse reguleerimisalasse kuuluvate kaupade impordi, ekspordi või kodumaise tootmise puhul on läbi viidud hoolsuskohustus. Infosüsteemi LIVE-serverile juurdepääsu saamiseks klõpsake järgmisel lingil:

https://eudr.webcloud.ec.europa.eu/trace_snt/

Komisjon on välja andnud üksikasjaliku kasutusjuhendi kõigis 24 ELi ametlikus keeles. See sisaldab samm-sammult juhiseid, mis hõlbustavad kasutajatel süsteemis navigeerimist ja kohustuste täitmist. Juhend hõlmab erinevaid aspekte, sealhulgas hoolsuskohustuse avalduste loomist, esitamist ja haldamist.

Kasutusjuhend on allalaadimiseks saadaval [SIIN](#).

ELI ORGANISATSIOONID NÕUAVAD EDASIST LIHTSUSTAMIST

Euroopa esmatootjad ja mitmete tööstusharude esindajad tunnustavad Euroopa Komisjoni võetud kohustust anda täiendavaid selgitusi, uurida edasist lihtsustamist ning ühtlustada aruandlus- ja dokumenteerimiskohustusi, et need oleksid minimaalsed. Nüüd tuleb keskenduda EUDRi rakendamisega seotud praktiliste probleemide lahendamisele. Seetõttu kutsume komisjoni üles tagama, et need täiendavad kohustused lahendaksid tõhusalt Euroopa esmatootjate ja nendega seotud tööstusharude tõstatatud probleemid.

Fotod: Pixabay

Foto: Pixabay

UUTE GENOOMITEHNIKATE OSAS EDASIMINEKUT EI TOIMUNUD

Arutelu jätkub järgmisel aastal

5. juulil 2023 võttis Euroopa Komisjon vastu seadusandliku ettepaneku määruse kohta, mis käsitleb taimekasvatust uute geneetiliste tehnikate (UGT-d) abil saadud taimede ning nende toidu- ja söödatoodete reguleerimist. Ettepanek esitati nõukogule 6. juulil 2023. Euroopa Parlamendis on selle teema eest vastutav keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komitee (ENVI), samas kui põllumajandus- ja maaelu arengu komitee (AGRI) on seotud. Parlament võttis oma seisukoha vastu esimesel lugemisel 24. aprillil 2024, raportööriks oli Jessica Polfjärd (EPP, Rootsi). Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EESC) esitas oma arvamuse 26. oktoobril 2023, Euroopa Regioonide Komitee (CoR) aga 17. aprillil 2024.

Ettepaneku läbivaatamine ELi nõukogus algas Hispaania eesistumise ajal, mis esitas detsembris 2023 kompromissteksti, eesmärgiga saavutada üldine lähenemisviis. Kahetsusväärset et ei saadud piisavalt toetust üldise lähenemisviisi saavutamiseks, kuid märgiti laialdast toetust eri ettepanekute suhtes. Belgia eesistumine jätkas ettepaneku arutelu esitades kompromissteksti, mis käsitles patenteerimispraktikate mõju. Kuigi osa liikmesriike toetas teksti, ei suudetud kvalifitseeritud häälteenamust saavutada.

UNGARI EESISTUMINE EDASIMINEKUT EI SAAVUTANUD

Ungari eesistumine jätkas ettepaneku läbivaatamist ja 2024. aasta juulist detsembrini toimusid kaks töörühma kohtumist. Ungari eesistumine keskendus nendele küsimustele, millele eelnevalt ei olnud piisavalt aega üksikasjalikuks aruteluks, esitades selleks ebapaberi (non-paper). Arutleti UGT- ja tavataimede samaväärsuse kriteeriumide, 1. kategooria UGT- taimede ja toodete riskianalüüsi, määruse reguleerimisala, 1. kategooria NGT toidu- ja söödatoodete märgistamise, UGT taimede ja toodete tuvastamise ja identifitseerimise, võimalike vastuolude üle kestlikkuse eesmärkide saavutamisel, eksporti

kolmandatesse riikidesse, Komisjoni volitusi võtta vastu delegeeritud õigusakte, kontrollimenetlusi (liikmesriikide suurenenud halduskoormus ja võimalik mõju ettevõtjatele) ning Cartagena bioohutuse pro-tokolli järgimise üle. Mitmed liikmesriigid pakkusid välja võimalikke lahendusi. Määruse heakskiitmise osas mingeid tulemusi ei saavutatud.

POOLA EESISTUMINE JÄTKAB BELGIA ETTEPANEKUTEGA

Poola alustab 2024. aasta veebruarist tööd Belgia eesistumise tekstiga ja ehitab sellele tekstile tuginedes sätted patente, aretajate eelisõiguste või erandite kohta. Poola ettepanek esitatakse liikmesriikidele ilmselt jaanuari alguses ja nõukogu töörühm tuleb kokku 20. jaanuaril. Kokkuleppele loodetakse jõuda nõukogu töörühmas 14.02.2025. Hispaania, Rootsi, Prantsusmaa, Holland ja Taani on kokkuleppe saavutamise võtmeriigid.

KOMISJON UURIB TAIMEDE PATENTEERIMISE MÕJU

ELi Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja väikeettevõtete peadirektoraat (DG GROW) on sõlminud lepingu konsultatsioonifirmaga TECHNOLIS, et viia läbi uuring patenteerimise, UGT, väikearetajate ja põllumeeste vaheliste suhete kohta. Komisjon hindab osana laiemast turuanalüüsist mõju, mida taimede patentimine ning sellega seotud litsentsimise ja läbipaistvustavad võivad avaldada innovatsioonile sordiaretuses, aretajate juurdepääsule geneetilisele materjalile ja tehnikatele ning seemnete kättesaadavusele põllumajandustootjatele, samuti ELi biotehnoloogiatööstuse üldist konkurentsivõimet. Tulemused peaksid olema kättesaadavad 2025. aasta teises kvartalis.

Poola eesistumine alustab veebruaris tööd Belgia esitatud kompromisettepanekutega. Kokkuleppele soovitakse jõuda 14. veebruaril 2025

Foto: Pixabay

ELI PÕLLUMAJANDUSTOODETE KAUBANDUS AEGJUSTUS AUGUSTIS 2024

2023. aastaga võrreldes täheldati 1% kasvu

DG AGRI uue aruande kohaselt aeglustus ELi põllumajandustoodete kauplemine augustis 2024 sama aasta juuliga võrreldes, kuid oli väärtuselt siiski kõrgem, kui 2023. aasta augustis. Eksport Hiinasse ja Venemaale langes järsult, samas kui impordi Brasiiliast mõjutasid õliseemnete hinna ja teravilja mahu langus. 28. novembril avaldatud aruandes „ELi põllumajandus- ja toidutoodete kaubanduse monitooring: august 2024” hindasid komisjoni eksperdid ELi põllumajandus- ja toidutoodete ekspordi väärtuseks 2024. aasta augustis 18,6 miljardit eurot, mis on juuliga võrreldes 10% väiksem, kuid 2023. a. augustiga võrreldes kasvas eksport 1%. Jaanuarist augustini oli eksport 155,8 miljardit eurot, s.o. 2% ehk 3,5 miljardi euro võrra suurem kui 2023. aasta samal perioodil.

ELI SUURIMAD EKSPORDIPARTNERID ON ÜHENDKUNINGRIIK, USA JA HIINA

ELi ekspordi suurim sihtkoht oli taaskord Ühendkuningriik, kuhu jaanuarist augustini eksporditi kokku 35,1 miljardi euro väärtuses ehk 23% ELi põllumajandus- ja toiduainete koguekspordist, mis on 3% ehk 892 miljonit eurot rohkem kui 2023. aasta jaanuarist augustini. Järgmisena tuli USA, kuhu eksporditi 19,6 miljardi euro väärtuses ehk 13% kogusummast, mis on 10% ehk 1,9 miljardi euro võrra rohkem kui 2023. aastal, mis on suurim kasv mis tahes sihtkoha puhul. Seda selektab osaliselt oliivide ja oliiviõli ekspordihindade tõus ning mitmete muude toodete mahtude ja väärtuse suurenemine. Kolmandal kohal oli Hiina ekspordi väärtusega 9,2 miljardit eurot, mis moodustab 6% ELi ekspordist. See on kõige suurem vähenemine - 785 miljonit eurot (-8%) võrreldes 2023. aastaga, mida komisjon selgitas eelkõige sealihha, teravilja ja piimatoodete väljaveo vähendamisega. Aruande autorid rõhutasid ka EL-i ekspordi vähenemist Venemaale 557 milj. euro võrra (-12%), mis on tingitud paljudest põllumajandus- ja toidutoodete kategooriate, eelkõige piirituse ja likööride ning veini ja veinipõhiste toodete ekspordimahtude vähenemisest.

ELI TERAVILJAEKSPORDI VÄÄRTUS LANGES

Kategooriate lõikes kasvas enim ELi oliivide ja oliiviõli ekspordi väärtus (+1,8 miljardit eurot, +58%). ELi suhkru ja isoglükoosi ekspordi väärtus on enam kui kahekordistunud (+143%, +582 milj. eurot), mahud on kasvanud 184% ja hinnad langenud 14%. EL taastas selles kategoorias oma netoeksportija staatuse. ELi teraviljaekspordi väärtus langes 1,3 miljardi euro (-13%) võrra, kuna hinnad langesid 18% võrra, mis kompenseeris enam kui 6%-lise mahu kasvu. Enim eksporditi teraviljavalmistisi, stabiilselt 16,2 miljardi euroväärtuses jaanuarist augustini, kuna 11% mahu kasv kompenseeris 9% hinnalanguse. Taimeõli eksport langes 910 miljoni euro võrra (-35%), sest hinnad ja mahud vähenesid (-22%).

IMPORT VÕRRELDES 2023. AASTAGA KASVAS, SUURIM PARTNER BRASIILIA

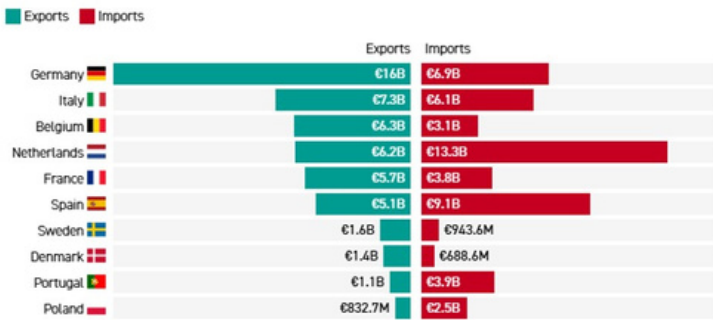
EL-i põllumajandustoodete import oli augustis 13,4 miljardit eurot, mis on 8% vähem kui juulis, kuid 7% rohkem kui 2023. aasta juulis. Jaanuarist augustini oli impordi väärtus 111 miljardit eurot, mis on 3% (+3,1 miljardit eurot) suurem kui 2023. aasta samal perioodil. Brasiilia oli endiselt ELi suurim põllumajandus- ja toidutoodete varustaja 10%-ga koguimpordist ja mahuks jaanuarist augustini 11,3 miljardit euro. Siiski, madalamate õliseemnete hindade ja teraviljamahtude tõttu vähenes see näitaja 594 miljoni euro ehk 5% võrra. Järgmisena tuli ÜK 9,9 miljoni euroga ehk 9% ELi impordist, mis on 3% (-298 miljonit eurot) vähem kui 2023. aastal. Kolmandaks tuli Ukraina 8,6 miljardi euroga (8% ELi impordist), kasvades 619 miljoni euro võrra (+8%), taimeõlide ja õliseemnete impordi suurenemisel. Suurimad tõusjad olid Elevandi-luurannik (+1,4 miljardit eurot, +52%) ja Nigeeria 144% (+676 miljonit eurot, +144%). Tuneesia kasv 85% ehk 458 miljonit eurot oli peamiselt tingitud oliiviõli impordimahtude ja hindade suurenemisest. Suurim langus oli Austraalia puhul (-720 miljonit eurot, -38%) rapsiseemnete koguse ja hindade vähenemise tõttu.

ÕLISEEMNETE JA VALGUKULTUURIDE IMPORDIVÄÄRTUS LANGES

Kakaohindade jätkuv tõus on peamine põhjus, miks kohvi, tee, kakao ja võrtside import kasvas 2023. aastaga võrreldes 4,6 miljardi euro võrra (+33%) Oliivide ja oliiviõli import augustis aeglustunud, kuid hinnad on endiselt kõrged. Enim langes õliseemnete ja valgukultuuride impordiväärtus, mis langes madalamate hindade tõttu 1,9 miljardi euro võrra (-13%). Maht kasvas 3%. Teravilja import vähenes 1,6 miljardi euro ehk 20% võrra, peamiselt 18% hinnalanguse tõttu, mida pisut kompenseeris 3%-line mahu langus. Loe lähemalt [SIIT](#).

The EU's top traders with MERCOSUR countries

The value of goods trade between the EU's top 10 traders with Brazil, Argentina, Paraguay, Uruguay, and Bolivia in 2023.

Source: Eurostat
Lucia Mackenzie/POLITICO

Foto: Copa-Cogeca

ELI – MERCOSURI KAUBANDUSLEPE KÜTAB KIRGI

ELi nõukogu ja parlament arutab leppe heakskiitmist 2025. aasta juunis

6. detsembril 2024 viisid Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen ja nelja Mercosuri riigist (Brasiilia, Argentina, Paraguay ja Uruguay) presidendid lõpule üle 20 aasta kestnud läbirääkimised ELi ja Mercosuri partnerluslepingu üle. Osapooled peavad kokkulepet läbimurdeliseks ja vastastikku kasulikuks, mis toob olulisi hüvesid mõlema poole tarbijatele ja ettevõtjatele.

KOMISJONI SÕNUL ON EUROOPA PÕLLUMEHED KAITSTUD

Komisjon märgib, et leping tagab ELi põllumajandustootjatele parema juurdepääsu Mercosuri maade turgudele ja kindlama positsiooni, samas kaitstes Euroopa põllumehi liigse turusurve eest. Leping kaotab kõrged tollimaksud ja koormavad protseduurid mitmete ELi põllumajandus- ja toidutoodete ekspordi puhul (nt oliiviõli, šokolaad; mõnede piimatoodete suhtes hakatakse kvootide piires järk-järgult kohaldama nulltollimaksu). Leping suurendab traditsioonilise ELi toidu turupositsioone, kaitstes seda jäljendamise eest (kaitstud on 350 ELi geograafilise tähisega toodet). Kokkulepe võimaldab kiiremaid, lihtsamad ja prognoositavamaid ekspordiprotseduure - kõikidele EL liikmesriikidele kehtivad samad nõuded kõikides Mercosuri riikides. Loomahaiguste esinemise korral võimaldab leping haigusest mõjutamata ELi tsoonidel eksportida vaatamata mõnes teises ELi piirkonnas esinevale haigusele (nn regionaliseerimine). Tundlike toodete, näiteks veiseliha, linnuliha või suhkur, juurdepääsu ELi turule piiratakse järk-järgult rakendatavate kvootide kaudu. Lisaks võib kahepoolset kaitseklauslit kohaldada juhul, kui Mercosurist pärit impordi suurenemine põhjustab või isegi ähvardab põhjustada tõsist kahju asjaomastele ELi sektoritele. Esmakordselt hõlmab see kaitseklausel ka tariifikvootide alusel toimuvat impporti. Loe lähemalt [SIIT](#).

EUROOPA PÕLLUMEHED ON LEPINGU VASTU

Copa-Cogeca esialgse analüüsi kohaselt on lepingu põllumajanduse peatükk on väga tasakaalustamata, mõjutades mõningaid olulisi tundlike sektoreid, näiteks veiseliha, linnuliha, suhkur, etanool ja riis.

Teadusuuringute Ühiskeskuse sel aastal avaldatud [kaubanduslepingute kumulatiivne mõjuhinnang](#) näitab selgelt negatiivset mõju tundlikele sektoritele. ELi ja Mercosuri maade tootmisstandardite erinevused (kemikaalide kasutamine, loomade tervise/heaolu, toiduohutuse standardid) ja põllumajandusega seotud metsade hävitamine. Lisaks hiljutine DG SANTE audit, mis leidis hormone sisaldava veiseliha Brasiilias. Mercosuri riigid järgivad vähem ranget keskkonna-, töö- ja ohutusstandardeid, mis võimaldab neil toota kaupu madalamate kuludega, odavate toodete sissevool ohustab turu küllastumist ja ELi põllumajandustootjate sissetulekute vähenemist. Lepingusse lisatud uued kestlikkuse sätted toetuvad suurel määral rahvusvahelistele konventsioonidele ja mittejärgimise korral ei saa suures osas rikkujaid karistada. Säätvate toidusüsteemide peatükk puudub.

ELI ORGANISATSIOONIDE ARVAMUSED ERINEVAD

Lepingut toetavad paljud ELi tööstus- ja valdkondlikud põllumajandus- ja toidutootjate ühendused (nt Business Europe, European Dairy Association, Spirits Europe, CELCAA). Keskkonnaorganisatsioonid väidavad, et leping võib suurendada metsade hävitamist ja põllumajanduse laienemist Mercosuris, sattuda vastuollu Pariisi kokkuleppega ja mõjutada põlisrahvaste kogukondi. Tarbijakaitseorganisatsioon BEUC toetab üleskutseid peegelklauslite loomiseks, kuid avaldas hiljuti pressiteate, milles mõistetakse kokkuleppe hukka, kuna puudub kindlustunne tootmisstandardite osas. Nii ELi kui ka Mercosuri maade ametiühingud (ETUC) on kokkuleppele vastu töötajate õiguste nõrga kaitse tõttu, tehes nende probleemide lahendamiseks koostööd ELi organisatsiooni EFFATiga. Copa-Cogeca juhhib opositsiooni koostöös mõjutatud valdkondlike organisatsioonidega.

MEELEAVALDUSED JA EDASISED SAMMUD

Copa Cogeca on lepingule järjekindlalt vastu seisnud, kirjutades kirju, avaldusi, arvamusaluseid ja ühisavaldusi samameelsete organisatsioonidega. Copa-Cogeca ühiskiri üle 50 liikme allkirjadega kõigest 27 liikmesriigist saadeti president von der Leyenile ja ELi riigipeadele 11. novembril. 9.12. toimus Brüsselis välgukampaania #StopMercosur. 16. detsembril toimus Hispaanias Madridis suur põllumeeste meeleavaldus, kus osalesid ka Hispaania ja Portugali põllumajandusministrid.

Pärast mõlema poole lõplikku õigusanalüüsi tõlgitakse tekst kõikidesse ELi ametlikes keeltesse ning esitatakse heakskiitmiseks ELi nõukogule ja parlamendile. Euroopa Komisjoni hinnangul võib see toimuda 2025. aasta juulis.

KOMISJON ERALDAB 132 MILJONIT EUROT TOIDUTOODETE PROMOTSIOONIKS

Eelistatud on ELi kvaliteedikavad, mahepõllumajandus, värsked puu- ja köögiviljad

Euroopa Komisjon eraldab 2025. aastal 132 miljonit eurot, et kaastahastada kestlike ja kvaliteetsete ELi põllumajandus- ja toiduainetoodete müügi-edendustegevust siseturul ja kogu maailmas. Komisjoni müügiedenduspoliitika 2025. aasta tööprogrammi eesmärk on arendada ELi põllumajandustootjatele ja ELi toiduainetööstusele laiemalt uusi turuvõimalusi ning aidata neil kindlustada oma olemasolevat äri. Selle prioriteetid võtavad arvesse jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõime ning toiduga kindlustatuse üldeesmärke, mis on visandatud komisjoni poliitilistes suunistes 2024–2029.

2025. aasta tööprogrammi vastuvõtmine tähistab ühtlasi 10 aastat ELi müügiedenduspoliitikast. Selle perioodi jooksul on Euroopa Komisjon kaastahastanud kokku enam kui 600 kampaaniat ühise allkirjaga "Naudi, see on Euroopast", millega toetatakse ELi põllumajandus- ja toidutoodete mainet nii ELis kui ka kogu maailmas.

PROGRAMMID ELI SISETURULE JA VÄLJAPOOLE

2025. aastal väljalatavate programmide jaoks saadaolevad summad jagunevad ELi mittekuuluvates riikides ja ELi siseturul toimuva edendamise vahel, vastavalt 63,4 miljonit eurot ja 58,6 miljonit eurot.

Tööprogrammis on peamiste edendamise sihtturgudena välja toodud suure kasvupotentsiaaliga piirkonnad ja riigid väljaspool ELi. Nende hulka kuuluvad Hiina, Jaapan, Lõuna-Korea, Singapur ja Põhja-Ameerika. Ühendkuningriik on endiselt üks peamisi ELi põllumajandustoodete eksporditurge, mis neelab üle 20% ELi põllumajandustoiduainete ekspordist.

ELI SISETURU PROGRAMMIDELE MÕELDUD EELARVE JAGUNE JÄRGMISELT:

- Siseturule suunatud kampaaniad hõlmavad teavitamis- ja müügi-edendusmeetmeid, mis keskenduvad ELi kvaliteedikavadele, eelkõige geograafilistele tähistele (kaitstud päritolunimetus (KPN), kaitstud geograafiline tähis (KGT) ja garanteeritud traditsiooniline eritunnus (GTC)), mille sihtotstarbeline eelarve on 17,1 miljonit eurot. Praegu on kaitstud enam kui 3500 nimetust põllumajanduslikku toiduainet ja jooki, mis tagab tarbijatele ehtsad tooted ning säilitab ELi kultuuri- ja kulinaarse pärandi.
- 28,8 miljoni euro suurune eelarve on eraldatud programmidele, mille eesmärk on suurendada teadlikkust ja tuntust või mahepõllumajanduslikult ja säästvalt kasvatatud tooteid, sealhulgas kõrgemaid loomade heaolu standardeid.
- Värskete puu- ja köögiviljade tarbimise soodustamiseks tasakaalustatud toitumise raames eraldatakse 12,7 miljonit eurot.

Veel 10 miljonit eurot on ette nähtud meetmeteks tõsiste turuhäirete, tarbijate usalduse kaotuse või muude probleemide korral. Kui seda eelarvet ei kasutata, jaotatakse see ümber kolmandate riikide programmidele.

Foto: Euroopa Komisjon

Tööprogramm näeb ette ka mitmeid algatusi, mida juhib otse Euroopa Komisjon. Sellised tegevused hõlmavad müügiedendus- ja teavituskampaaniaid kolmandates riikides, osalemist kuni viiel suurel rahvusvahelisel põllumajandus- ja toiduainete messil, kõrgetasemeliste missioonide korraldamist äridelegatsioonidega kolmandatesse riikidesse ja turule sisenemise käsiraamatute väljatöötamist eksporditajatele.

EDASISED SAMMUD

Euroopa Teadusuuringute Rakendusagentuur (REA) kuulutab 22. jaanuaril 2025 välja kaks konkursikutset – ühe nn lihtsate programmide jaoks, kus osaleb üks või mitu organisatsiooni samast ELi riigist; üks mitme programmi jaoks, kus on vähemalt kaks organisatsiooni vähemalt kahest liikmesriigist või ühest või mitmest Euroopa tasandi organisatsioonist. Rahastust võivad taotleda ja oma ettepanekuid esitada mitmed ettevõtjad, nagu kaubandus- ja tootjaorganisatsioonid ning müügiedendustegevuse eest vastutavad põllumajandus- ja toidutööstuse rühmad. Konkursid on avatud kandideerimiseks kolmeks kuuks. Kõigi reklaami- ja teabekampaaniate kaart ning sobivuse kontroll on saadaval uues portaalis „Naudi, see on Euroopast”. <https://enjoy-its-from-europe.campaign.europa.eu/en>

2025. AASTA PROGRAMMIDE TEABEPÄEV

Teabepäev toimub Brüsselis ja veebis **29. ja 30. jaanuaril 2025**. Potentsiaalsed toetuse-saajad on oodatud osalema, et saada ülevaade rahastamisvõimalustest ja taotlusprotsessist. Neil on võimalus kuulda edukaid abisaajaid ning luua võrgustikke potentsiaalsete projektipartneritega.

Loe teabepäevast lähemalt [SIIT](#).

EUROOPA INVESTEERIMISPANK PAKUB PÕLLUMEESTELE 3 MILJARDIT EUROT LAENU

Strateegilise dialoogi tulemusena soovitakse edendada biomajandusega seotud tegevusi

EIP Grupp pakub 3 miljardi euro väärtuses laene põllumajandusele ja muudele biomajandusega seotud tegevustele kogu Euroopas, keskendudes noortele põllumajandustootjatele, soolisele võrdõiguslikkusele ja rohelistele investeringutele. Samuti teeb EIP Grupp koostööd Euroopa Komisjoni, et töötada välja uued põllumajanduskindlustuse vormid ja riskide vähendamise skeemid äärmuslike ilmastikunähtuste vastu. Uued algatused moodustavad osa EIP grupi põllumajanduse ja biomajanduse kavast ELi põllumajanduse tulevikku käsitleva strateegilise dialoogi kontekstis.

Euroopa Investeerimispanga (EIB) grupi president Nadia Calviño teatas 3 miljardi euro suurusest rahastamispaketist põllumajandusele, metsandusele ja kalandusele kogu Euroopas ning meetmetest põllumajandusettevõtete kindlustuse tugevdamiseks. EIP grupi laenudele pakuvad lisa teised osalevad finantsasutused ligi 8,4 miljardi euro väärtuses pikaajalisi investeringuid biomajandussektorisse.

LAENU PAKUTAKSE VÄIKEETTEVÕTETELE JA NOORTELE

Toetus on suurim EIP toetatud rahastamisalgatus Euroopa põllumajanduse jaoks ning see on suunatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdedele) ning keskmise turukapitaliga ettevõtetele. See jaotatakse järgmise kolme aasta peale ja esimesed laenud sõlmitakse 2025. aasta esimesel poolel.

Osa laenudest on ette nähtud noortele või uutele põllumajandustootjatele, kuna neil on tavapärase pangafinantseerimise saamisega tavaliselt rohkem probleeme. Toetus on suunatud ka naispõllumajandustootjatele, et ületada sooline ebavõrdsus põllumajanduses, ning rohelist investeringuid, et toetada Euroopa Liidu jätkusuutlikkuse eesmärke.

INVESTEERINGUABI MITMESUGUSTEKS TEGEVUSTEKS

Uue rahastamise eesmärk on ergutada investeringuid mitmesugustesse tegevustesse, sealhulgas mulla tervise parandamisse, digitaalsetesse tööriistadesse, veemajandusse ja vastupanuvõimesse kliimamuutustele. Samuti on see ette nähtud noorte või uute põllumajandustootjate kestlike põllumajandustavadealase koolituse ja maa ostmise toetamiseks, aidates suurendada Euroopas alla 40-aastaste põllumajandustootjate 12%-list ja naiste 31,6%-list osakaalu.

Soodsate laenuitingimuste tagamiseks võimaldab pakett täiendada rahastamist intressitoetuste või kapitalitoetustega EL ja liikmesriigi eelarvest. Osalevad finantsasutused saavad ka täiendavat nõustamistoetust Green Gateway programmist ja kasutada „täiustatud rohelist abikõlblikkuse

Foto: Pixabay

kontrollijat“ – veebipõhist meetodit roheliste investeerimisprojektide abikõlblikkuse ja kliima mõju hindamiseks.

UURITAKSE VÕIMALUSI TOETADA KINDLUSTUSKEEME

Biomajanduse suurendatud toetuse osana uurib EIP Grupp võimalusi, kuidas parandada põllumajanduskindlustust sagedasemate äärmuslike ilmastikujuhtumite, sealhulgas üleujutuste ja põudade vastu. Ta teeb koostööd Euroopa Komisjoni, kindlustussektori ja teiste sidusrühmadega, et uurida võimalusi, kuidas tõhustada ELi tasandi toetust praegustele kindlustuskeemidele koos üle-euroopaliste meetmetega, et kiirendada investeringuid kliimaga kohanemisse või pakuda mõjutatud ettevõtetele rohkem likviidsust ja krediidiriski katet kliimakatastroofide puhul.

KOOSTÖÖ EUROOPA KOMISJONIGA

Uued algatused on osa EIP grupi tegevuskavast Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 2024. aasta jaanuaris algatatud ELi põllumajanduse tulevikuteemalise strateegilise dialoogi raames. Strateegiline dialoog on uus foorum, mille eesmärk on arendada ühist arusaama ja kujundada ühine nägemus tulevases ELi põllumajandus- ja toidusüsteemist.

EIP Grupp teeb kava jõustamiseks tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga eesmärgiga maksimeerida riiklike investeerimisallikaid, võimendades samal ajal erakapitali ja vähendades selle riske põllumajandussektoris.

Uue rahastamise eesmärk on ergutada investeringuid mulla tervise parandamisse, digitaalsetesse tööriistadesse, veemajandusse ja vastupanuvõimesse kliimamuutustele

**Õnnerohket jõuluaega ja
meeleolukat aastavahetust.**

**We wish You a wonderful Christmas
and prosperous New Year.**

Põllumajanduskoda
Estonian Chamber of
Agriculture and Commerce

Lehe väljaandmist toetab:

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Põllumajanduskoda

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Pärnu mnt. 141
Tallinn 11314
Telefon: 6009 349
E-post: info@epkk.ee
www.epkk.ee